

Universitätsbibliothek Paderborn

Domus Æternitatis

Reserata, Et Ad Ingrediendum Quotidie Memorïæ cogitationibus,
Intellectûs considerationibus, ac voluntatis affectibus Aperta ; Serviet
quoque pro Concionibus; uti & pro Exhortationibus, in Agoniae Domini
Sodalitatibus

continens Impedimenta Et Adjumenta Æternæ beatitudinis

Dirckinck, Johann

Coloniae Agrippinae, 1713

13. Impedimentum XIII. defectus veræ pœnitentiæ in peccatoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50716)

CONSIDERATIO XIII

Impedimentum XIII. Aeternae Salutis

Defectus verae poenitentiae in peccatoribus.

Facite ergo fructus dignos poenitentiae
Matth. c. 3. 8.6. *Novembris.*

I. **C**ONSIDERA peccatorem quemlibet, etiam si peccatis gravioribus criminibus obnoxium, debere necessario arripere poenitentiam, tanquam secundam, postquam perierit tabulam, unicumque salutis aeternae remedium: cujus defectus, in peccatore, est beatitudinis impedimentum. Agitur autem est poenitentia, non ut hodie à plurimis agitur; sed poenitentia cum dignis fructibus. Quinam sunt illi? Fructus sunt, qui non sunt non ficti, non externi tantum, non tales quales, non perfunctorii, non critici; sed veri, sinceri, interni, digni, verè poenitentem decent, atque ex verè poenitente proficiscuntur: ut dolor, contritio, detestatio, gemitus,

dor, lacrymæ, confessio, peccatorum puni-
tio, ac vitæ morumque seria emenda-
tio. S. Gregor. hom. 20. in Evang.

II. Sed explicemus paululum: Quid
est pœnitentia digna? Digna pœni-
tentia est, quando mensura doloris &
pœnæ, respondet mensuræ voluptatis
& culpæ: quando crescente culpâ, cres-
cit & pœna; & gravitas hujus, illius gra-
vitati respondet. Digna Pœnitentia est;
cum pœnitens, tanto studio servit veri-
tati ac Deo, quanto antea servivit vanitati
& Diabolo: cum tanto fervore amat Deû,
quanto antea amavit carnem & Mun-
dum: juxta illud Apostoli: *Sicut exhibuistis*
membra vestra servire immunditiæ & in-
iquitati ad iniquitatem; ita nunc exhibete
membra vestra servire justitiæ in sanctifi-
cationem. Rom. c. 6. 19. Declarat id S. Al-
bertus M. in parad. an. Pœnitentia ait ve-
ra & digna est commensuratio pœnæ con-
tra culpam, ut secundum quantitatem
culpæ, sit & quantitas pœnæ: secundum
delectationem culpæ, sit amaritudo pœ-
nitentiæ; secundum diuturnitatem cul-
pæ, sit diuturnitas pœnæ; & secundum
mul-

142 *Domus eternitatis. Consideratio*
multiplicitatem culpæ, sit multiplici
pœnæ: juxta illud S. Joannis: *Facite*
fructus dignos pœnitentia.

III. Pœnitentiam hanc dignā
que fructus, describit S. Joannes Chri-
stus, gradu 5. *Pœnitentia, ait, est corporalis*
consolationis perpetua, & jugis repudatio.
Pœnitentia est voluntaria earum rerum
omnium, quæ affligunt, toleratio. Pœni-
tentia est cruciatuum sibi semper opifex.
Pœnitentia est valida ventris afflictio, animi
in sensu firmissimo, jugis reprehensio.
lis pœnitentia eluxit in S. Petro, S. Pa-
S. Magdalena; aliisque in eremo
rimam vitam degentibus. Ut S. Ma-
Ægyptiaca, quæ quadraginta & septem
annis in eremo vixit, nullum hominem
vidit, herbas crudas comedit, aquam
bibit, humi cubavit, vestibus attritis &
rustate consumptis, nuda æstum & frigus
tremens sustinuit. Ut refert S. So-
nius Jerosolymorum Episcopus. In-
tis. PP. Talem quoque pœnitentiam
git S. Pelagia, S. Thais, S. Jacobus pæ-
tens & alii complures,

Admonitio.

Videte o peccatores, tot grandium criminum sarcinâ onusti! qualis sit vestra pœnitentia: quàm brevis, quàm levis, quàm perfunctoria. Verbum divinum jubet corda scindere, jubet in jejuniis & luctu, in fletu & planctu, in cilicio & cinere pœnitentiam agere: at o quàm longè absunt hi fructus pœnitentiæ à vobis? Hinc multi sunt, inquit Card. Belarminus conc. 9. Dom. 4. Adv. qui, quòd jam confessi sint, pedem unum se arbitrentur habere in cœlo; qui tamen si rectè considerent, videbunt se pedem unum in terra, alterum in gehenna posuisse: nec enim confiteri, sed bene confiteri, & pœnitentiæ fructus dignos facere, cælum aperit. *Non omnis qui dicit, Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum; sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est. Matth. c. 7. 21.*

7. Novembris.

Perpende, quàm rigidam, quàm longam, duramque olim in Ecclesia
 Pars IV. G pœni-

144 *Domus aternitatis. Consideratio*
pœnitentes, jussi sint agere pœnitentiam
mens non est antiquos in usum revocare
re Canones; potes, hoc tempore lucere
varias indulgentias, aliâque adhibere
media: & præstat cum parva pœnitentia,
quæ sponte suscipitur & verosimiliter
ter impletur, mittere confessos ad purgatorium;
quàm cum magna pœnitentia non implenda,
ad infernum. Geronimus apud Layman. c. 15. n. 11.
Sed juvabit considerare, ut, si quando pœnitentia
quantò gravior tibi imponatur, non trectes.
Olim pœnitentia communis jejunare in pane & aqua,
per plures dies. Ut liquet ex Pœnitentiali Romano
& ex Canonibus pœnitentialibus S. Gregorii Nysseni,
Bedæ, Rhabani Mauri, Burchardi. Concilium Anglicanum
Anno 969. præcipit: Quilibet conjugium
fregerit, sive uxor, sive mulieribus, tres dies
in pane & aqua, quatuor hebdomate, per septennium
jejunare. Can. 17. Et sicut de adulterio publice
agendum; ita de occulto occultè pœnitentia agenda.
Ibid. Si quis propria voluntate molliem commiserit,
tribus hebdomate

jejunet, & in eorum quolibet, præter ordinariam quadragesimam, alios quadraginta dies jejunet in pane & aqua : Et additur ; hæc quoque observari in partibus transmarinis , nimirum Germania, Gallia, Italia, Hispania &c.

II. In Concilio Toletano X. legimus Anno 529 Potamium Episcopum, eum semel tactu femineo sorduisse, ipsum se primò, nullo cogente, ergastulo cuidam inclusisse ; atque ibi novem annorum pœnitentiam egisse. Deinde ad Concilium literas dedit, quibus peccatum suum sponte prodidit ; Patres verò Concilii pœnitentiam ei perpetuam injunxerunt ; ut quamdiu viveret in humilibus, abjectisque officiis deserviret. Et tamen, affirmarunt ; longè mitiùs cum illo actum esse, quàm veterum Canonum severitas pateretur. Subjungit C. Bellarminus hæc referens : Quantum, obsecro, nos ab hoc genere pœnitentiæ absolumus ? sed quid ait Scriptura ? *Qui timet pruina, cadet super eum nix.* Job. c. 6. Qui hîc brevem pœnitentiæ austeritatem reformidat ; longissimam

146 *Domus aternitatis. Consideratio*
ignis purgantis & gehennæ incurra
III. Admirandum quoque pœnitentia
exemplum præbet Edgarus Rex,
ter omnes Angliæ Reges fortissimus
ob constupratam Virginem, acerrime
objurgato, humi prostrato, scelusque
biliter fatenti, ac veniam humiliter
tenti, S. Dunstanus Archiepiscopus Cantuariensis
septennem pœnitentiam instituit, ac toto hoc tempore,
coronam regiam non gestare, quot hebdomadibus,
diebus jejunare, a vitis thesauros
in pauperes erogare, ac sacrandis
Virginibus monasterium fundare
Septimo autem anno Præsul sanctus
citis omnibus Regni Proceribus,
copis, Abbatibus, Regi coronam
imposuit, omni populo lætante,
que in S. Dunstano laudante. Ita
Obseruus Cantuariensis Ecclesiæ
centor & B. Lanfrancus ab Anno
ad 1089. S. Dunstano familiaris,
Dunstani. T. 8. 4. Maji.

Admonitio.

O Peccatores! Ubinam hodie
vel umbra talis pœnitentiæ rep

tur? Si cuipiam, pro plurimis etiam enormibus delictis, dies duos, trietve in panis & aquæ jejunio transigendos injungeres, stuperet, & forsan obmurmuraret, ac tanquam rem sibi impossibilem detrectaret. Imò, ut ait Card. Bellarminus, veniunt nonnulli ad confessionem, & adferunt sarcinam peccatorum, à duobus equis non trahendam: nullum enim ab exhomologesi postrema, exegere diem, absque novis criminibus lethalibus; & tamen nullæ lacrymæ, nulli gemitus, nullæ transiones pectoris; imò vix genua flectere dignantur; sed unum duntaxat, quasi furari absolutionem, statimque auferre vellent. Hæccine est contritio & pœnitentia digna? *Scindite corda vestra* clamat Joel. c. 2. Scriptura divina, nunc cilicium, nunc planctum amarum, nunc luctum unigeniti adhibendum suadet. Hæc Bellarm. l. c. Verùm ubi hodie dum tales fructus digni pœnitentiæ?

8. Novembris.

Considerent denique Peccatores, pœnitentiam virorum Sanctorum,

148 *Domus eternitatis. Consideratio*
rum, ut hæc eos, vel excitet, vel obli-
nitiem ac teporem, ruborem eis incutiat.
Exemplum I. præbet nobis Rex David
de quo scribit S. Cyrillus Hierosolymita-
nus Catech. 2. *Beatus David, quamvis*
audiverit, Dominum transtulisse peccata
ipsius; non abstinuit tamen à penitentia,
verùm loco purpura, sacco utebatur, &
aurei throni. Rex in terra & cinere
sedebat; neque tantùm in cinere sedebat,
verùm etiam cinere vescebatur. Cinere
tanquam panem manducabam & cinerem
meum cum fletu miscebam. Psal. 101.
Exemplum II. offert Doctor Gentium
qui licet, fuisset in tertium cœlum
transitus, de seipso tamen fatetur 1. Cor.
c. 9. 27. *Castigo corpus meum [in gratiam]*
est, ὑποταξάω, id est contundo, livido,
facio] & in servitutē redigo, ne forte
aliis predicavero, ipse reprobus efficiam.
II. Tertium exemplum refert S. Iohannes
Climacus gradu 5. dum penitentiam
aulteram cujusdam Monasterii
lixè describit; ex quo pauca decerpimus.
Cum, inquit, ad locum illum penitentium
tium, imò ad lugentium carcerem

venissem; vidi, si fas est dicere, quæ hominis ignavi non vidit oculus, & aures inertis non audierunt; quæque in cor pigri non ascenderunt; & quæ Deo quodammodo possint vim inferre. Vidi quosdam ex innocentibus illis reis, totas noctes sub dio immotis pedibus stantes, & cum somno premerentur, vim naturæ inferentes; nullamque sibi omnino requiem indulgentes: alios seipsum increpantes, & contumeliosius afficientes; alios cælum intuentes, & inde adiutorium cum gemitu ac suspiriis invocantes.

III. Vidi alios, pergit idem Sanctus, reorum in morem, manibus post terga revinctis, luridas in terram facies, inclinantes; indignosque se cæli aspectu vociferantes. Alios jugiter pectora tundentes, & vitam suspirio ingenti revocantes. Alios lacrymis pavementum irrigantes, & qui lacrymas non habebant, miserè lamentantes. Alios in terra, cilicio & cinere strata, sedentes, & faciem genibus obtegentes, frontemque in terram collidentes. Alios mœrore confectos, sideratos, tenebris obritos, quasi sensu

150 *Domus aternitatis. Consideratio*
omni carentes, & in abyssum humilitatis
demersos. Sic beati illi faciebant, inquit
Climacus, genua illis ex perpetua oratione
ocalluerant; oculi deficientes, & in
rūs profundè recesserant; genæ, ardore
lacrymarum fervore, adustæ erant; facies
pallidæ & marcescentes squabrant;
pectora tunfionum ictibus dolebant;
& livida sanguinem emittebant. O
ille. O quàm rara, quàm stupenda penitentia!
Verùm quàm longè illa ab huiusmodi
temporibus & regionibus exulat!

Paranesis.

O Peccatores! qui scarabæorum more
in scelerum sordibus, vos voratis,
& bibitis quasi aquam, iniquitatem:
qui longè plura ac graviora fecistis
crimina quàm David, Paulus, & penitentes
illi, de quibus Climacus meminit, commisistis.
Ubinam lacrymæ, si non corporis, saltem
contriti spiritus? Ubi cor contritum &
humiliatum David? Ubi castigatio corporis,
qualis in Apolo? Ubi vigiliæ, ubi gemitus,
ubi vincula, cilicia, pectoris tunfio

Novembris 8.

151

nes, facies pallida, aliáque veræ pœnitentia signa, à Climaco recensita? Ah! Nihil horum reperitur in vobis, hinc millies caditis, millies resurgitis, centies venenum evomitis, centies resorbetis, & more canum ad vomitum, more porcorum ad luti volutabrum reditis; totam vitam in utramque partem claudicando, & jam Deo, jam Diabolo adhærendo transigitis: Ah! sapite tandem, seriámque pœnitentiam & fructus dignos facite: quia vobis aliud non restat salutis medium. *Nisi penitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.* Lucæ c. 13. 5.

CONSIDERATIO XIV.

Medium I. Seu adjumentum æternæ Salutis,

Fides viva æternitatis.

Credere oportet accedentem ad Deum, quia est & inquirentibus se, remunerator sit.

Ad Hebr. c. 11. 6.

9. Novembris.

I. **P**Erpensis impedimentis; nunc quoque media, seu adjumenta nonnulla sa-

G 5

la sa-